

Seat No. : \_\_\_\_\_

**NH2-126**  
**December-2015**  
**B.A., Sem.-III**  
**CC-202 : Geography**

**Time : 3 Hours]**

**[Max. Marks : 70**

**સૂચના :** પરીક્ષાર્થી કોતરેલ નકશાનો ઉપયોગ કરી શકે છે.

1. દ્વિપકલ્પીય જળઅપવાહના નદીતંત્રોની ભૌગોલિક લાક્ષણિકતાઓ ટૂંકમાં સમજાવો. **14**

**અથવા**

ભારતની વિવર્તનીક ઉત્ક્રાંતિ તેના ભૂસ્તરીય આધારો સહિત રજૂ કરો.

2. કોપેન અનુસાર ભારતના આબોહવાકીય પ્રદેશો કયા છે ? તે પ્રત્યેકની વિશિષ્ટતાઓ દર્શાવો. **14**

**અથવા**

ભારતમાં કયા મુખ્ય જમીન જૂથો આવેલાં છે ? તે પૈકી કાંપની જમીનો અને કાળી જમીનોનું વિતરણ અને લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

3. ભારતમાં કયા ખનીજો ઉર્જા ઉત્પાદનની દ્રષ્ટિએ મહત્વના છે ? ભારતમાં પરમાણુ ઉર્જા ઉત્પાદન માટેના ખનીજોની ઉપલબ્ધતા અને ઉત્પાદનની જાણકારી આપો. **14**

**અથવા**

ભારતમાં કુદરતી વનસ્પતિનું વૈવિધ્ય કેવું છે ? તેની શું લાક્ષણિકતાઓ છે ?

4. ભારતમાં જળવિદ્યુત ઉત્પાદનની સંભાવના કેવી છે ? દેશમાં જળવિદ્યુત ઉત્પાદનની ક્ષેત્રીય ભાત સ્પષ્ટ કરો. **14**

**અથવા**

ટૂંકનોંધ લખો :

(અ) ભારતના જલીય સંસાધનો

(બ) ભારતમાં પવન ઉર્જા

5. (અ) નીચેના પ્રશ્નો માટે યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

7

- (1) વિસ્તારની દૃષ્ટિએ ભારત એશિયાનો \_\_\_\_\_ સૌથી મોટો દેશ છે.  
(a) બીજો (b) ત્રીજો  
(c) ચોથો (d) સાતમો
- (2) કયા યુગ દરમ્યાન હિમાલયની ઝડપી ઉત્ક્રાંતિ થઈ ?  
(a) હિમયુગ (b) ટર્શરી  
(c) આર્કિઅન (d) જુરાસીક
- (3) મોસમ ઉત્પત્તિની ગત્યાત્મક વિભાવના કોણે રજૂ કરી હતી ?  
(a) હેલી (b) શેરહાગ  
(c) વેગનર (d) ફ્લોન
- (4) ભારતની કાળી જમીનો \_\_\_\_\_ ની રચના પર વિકસી છે.  
(a) લેટેરોઈટ (b) કોલસા  
(c) દખ્ખણનો લાવા (d) ક્વાર્ટ્ઝ
- (5) નીચેના પૈકી કયા ખનીજનું ઉત્પાદન ગુજરાતમાં નથી ?  
(a) ખનિજ તેલ (b) યુરેનિયમ  
(c) બૉક્સાઈટ (d) ફ્લોરસ્પાર
- (6) ભારતનું સૌથી મોટું બૉક્સાઈટ ઉત્પાદક રાજ્ય કયું છે ?  
(a) કેરળ (b) આસામ  
(c) છત્તીસગઢ (d) ઓરિસ્સા
- (7) નર્મદા સાગર જળવિદ્યુત પરિયોજના કયા રાજ્યમાં આવેલી છે ?  
(a) ગુજરાત (b) મહારાષ્ટ્ર  
(c) મધ્ય પ્રદેશ (d) છત્તીસગઢ

(બ) ખાલી જગ્યા પૂરો.

7

- (1) ભારતનો \_\_\_\_\_% ભૂમિ વિસ્તાર ઉચ્ચ પ્રદેશોનો બનેલો છે.
- (2) ભારતમાં ડેક્કન ટ્રેપની રચના \_\_\_\_\_ યુગ દરમ્યાન થઈ હતી.
- (3) થોર્નથવેઈટ અનુસાર ભારતના આબોહવાકીય પ્રદેશોની સંખ્યા \_\_\_\_\_ છે.
- (4) ભારતમાં રાતી જમીનોનો વિસ્તાર \_\_\_\_\_% છે.
- (5) ભારતમાં ભરતીના જંગલોનાં સૌથી મોટા વિસ્તાર \_\_\_\_\_ રાજ્યમાં છે.
- (6) ભારતમાં લોહ અયસ્કના સૌથી વિશાળ ભંડાર \_\_\_\_\_ રાજ્યમાં છે.
- (7) ભારતમાં પવન ઊર્જાનો વિકાસ \_\_\_\_\_ રાજ્યમાં સૌથી વધુ છે.

Seat No. : \_\_\_\_\_

**NH2-126**  
**December-2015**  
**B.A., Sem.-III**  
**CC-202 : Geography**

**Time : 3 Hours]**

**[Max. Marks : 70**

**Instruction :** Candidates may use map stencil.

1. Explain in brief the geographical characteristics of river systems of Peninsular Drainage. **14**

**OR**

Present clearly the tectonic evolution of India on geological evidences.

2. Which are the climatic regions of India according to Koppen ? Present characteristics of each. **14**

**OR**

Which major soil groups are found in India ? Of these, give the distribution and characteristics of alluvial and black soils.

3. Which minerals in India are significant from point of power generation ? Give occurrence and production of minerals for atomic power generation in India. **14**

**OR**

How is the diversity of natural vegetation in India ? Give its characteristics.

4. How is the hydel power potential in India ? Present clearly the pattern of hydel power generation in the country. **14**

**OR**

Write short notes on :

- (a) Aquatic resources of India.  
(b) Wind energy in India.

5. (a) Chose the correct option for the followings :

7

- (1) India is the \_\_\_\_\_ largest country in Asia in terms of area.  
(a) second (b) third  
(c) fourth (d) seventh
- (2) Himalayan evolution took place rapidly in which period ?  
(a) Ice age (b) Tertiary  
(c) Archaean (d) Jurassic
- (3) Who presented the dynamic concept for origin of monsoon ?  
(a) Halley (b) Scherhag  
(c) Wegener (d) Flohn
- (4) Black soils of India have developed on \_\_\_\_\_ structure.  
(a) laterite (b) coal  
(c) Deccan lava (d) quartz
- (5) Gujarat is not a producer of  
(a) Mineral Oil (b) Uranium  
(c) Bauxite (d) Floors par
- (6) Which is the largest bauxite producing state of India ?  
(a) Kerala (b) Assam  
(c) Chhattisgarh (d) Orissa
- (7) Narmada Sagar Hydrel project is in  
(a) Gujarat (b) Maharashtra  
(c) Madhya Pradesh (d) Chhattisgarh

(b) Fill in the blanks :

7

- (1) India's \_\_\_\_\_ % land area is in the form of plateau.
  - (2) Structure of Deccan trap in India was formed in \_\_\_\_\_ period.
  - (3) According to Thornthwaite, India can be divided into \_\_\_\_\_ number of climatic regions.
  - (4) Red soils occupy \_\_\_\_\_ % of India's area.
  - (5) \_\_\_\_\_ state holds the highest area under Tidal Forests in India.
  - (6) Largest iron ore reserves are in \_\_\_\_\_ state of India.
  - (7) Development of wind energy is highest in \_\_\_\_\_ state of India.
-